

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

3. Beneficia quoque ex illo proposito generali statuunt generalia; & gratiam sufficientem omnibus hominibus communem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

447

statuunt, videlicet si homines ipsi velint atque consentiant. Dilucidis verbis eorum sensum Prosper ad Augustinum promit: itaque quantum ad Deum pertinet omnibus paratam vitam aeternam, quantum autem ad arbitrii libertatem ab his eam apprehendi, qui Deo sponte crederunt & auxilium gratia merito credulitatis acceperunt. Et Hilarius: Nec hoc timentum, quod (id est ne) quidam eo invito perire dicantur, sed quemodo, autem, non vult à quoquam peccari vel deseri iustitiam, & tamen iugiter illa deseritur contra eius voluntatem committunturque peccata; ita eum salvare velle omnes homines, nec tamen omnes homines velle salvari? Et Faustus: quod dixit (Apostolus) qui est salvator omnium hominum, ad propositum divinae bonitatis aspicit: quod autem dixi, maxime fidelium, illos hoc loco pronuntiaui atque distinxit qui per fidem, per obedientiam, per subditam voluntatem redemptoris munera susceperunt. Ex quo perspicuum est illud generale propositum Dei nihil esse aliud nisi voluntatem illam quae etiam aliquot saeculis post, velut causa gratiae sufficientis omnium recepta fuit. Nam si ex ista ge-

nerali Dei voluntate cum respectu ad humanam posita, media quoque sufficientia salutis omnibus fluant, omnis desperationis umbram prorsus tollitur, & quicquid aliquis formidabile ex divinae constitutionis fatalitate ex duabus massis aut partibus de extincta oratione & similibus sibi comminisci queat: per hoc enim decretum nulli cuiquam praeficiuntur termini, nullis cancellis immutabilibus libertas clauditur, nulla divisio vel partes hominum electorum aut rectorum fiunt, sed Rex Iuppiter omnibus aequus & idem introducit cum parato omnibus auxilio ad manum: neque quicquam determinate vel absolute de cuiusquam sorte statuit, nisi postquam praescientia sua perlustraverit, quo quisque modo medicinam oblatam admissurus aut repulsurus paratoque omnibus sit usus auxilio. Et tunc tandem illud alterum particulare & absolutum decretum ex mente Massiliensium de uniuscujusque salute aut perditione sancit de quo postea dicturi sumus.

Beneficia quoque ex illo proposito generali statuunt generalia, & gratiam sufficientem omnibus hominibus communem.

CAPVT TERTIVM.

CVm ergo ista divini propositi generalitate facile adhibuissent remedium facto, reliquas quoque omnes conquerendi occasiones per gratiam illi proposito congruentem radicitus succiderunt: Duo quippe esse diximus, quae in praedicatissima illa Divi Augustini gratia Massiliensibus displicent, quod ex parte Dei nimia discretionem atque celestem detur: Et quod ex parte hominum ipsam unius ad alio discretionem temporalem afferens nimis efficaciter operetur. Primam difficultatem, largiori quadam gratiae diffusionem dissipant; secundam, tuaviori gratiae & libertatis contemperantione.

Cum igitur duplices gratiae sint, hoc est duplicia divinae largitatis beneficia, remota & proxima, quibus homo ad propositi divini scopum salutem aeternam provehatur, neutra ipsi cuiquam ex iudicio divino subtrahi volunt, sed omnibus esse promissive preparata. Remota voco quae gratia quadam propinquiore & actuali incigent ut ad salutem homini profint; ut incarnatio, in cruce redemptio, baptismus, & huiusmodi. Proxima, ipsas gratias sive internas sive externas quas dicimus actuales quae in ipsum voluntatis modum influunt.

De primis illis Dei beneficijs, haec eorum dilucida est & sapientissime inculcata sententia: *Universis hominibus* (Prosperi verba sunt) *pro-*

A & ad baptismum accedere voluerint salvi esse possunt. Et rursum: *Pro universo autem*, inquit Massilienses, *humano genere mortuum esse Dominum nostrum IESVM Christum & neminem prorsus à redemptione sanguinis eius exceptum, etiamsi omnem hanc vitam alienissima ab eo mente pertransierit; quia ad omnes homines pertinet divina misericordia Sacramentum &c.* (baptismus videlicet) *Itaque quantum ad Deum pertinet omnibus paratam vitam aeternam &c.* ut supra. Et Faustus instanter eandem doctrinam tradit: *Dominum nostrum, in-*

B *Itaque consequenter dicunt, Deum non modo*

Lib. 1. de
grat. & lib.
arb. c. 16.

Lib. 1. de
grat. & lib.
arb. c. 16.

Ibid.

In Epist. ad
August. de
Massiliens.

modo illa remotiora beneficia, sed etiam illa propinqua; quibus actu & efficienter redemptionis pretium semel oblatum per fidem atque baptismum singulis applicator omnibus omnino sine exceptione largiri. Hoc est omnibus omnino sufficientem actualem gratiam dare,

^A qua excitati atque adjuti si voluerint credant, & baptismo salutis aeternae Sacramento potiantur. Fanc eorum sententiam luculente sine ambagibus expressit Prosper carmine de ingratia.

Cap. 10.

*Gratia, qua Christi populus sumus, hoc cobibetur
Limite vobiscum, & formam hanc ascribitis illi:
Ut cunctos vocet illa quidem invitetque, nec ullum
Præteriens, studeat communem offerre salutem
Omnibus, & totum peccato absolvere mundum.*

Et paulò post:

Cap. 11.

*Dic unde probes quod gratia Christi
Nullum omnino hominem de cunctis qui generantur
Prætereat, cui non regnum, vitamque beatam
Impertire velit.*

Faust. lib. 1.
de grat. &
lib. arb. c. 17

ET Faustus: Quis tam immemor salutis sue sit qui attrahentis misericordiam negare præsumat? Sed ille vere impius est, qui eam non omnibus ingeri, non omnibus testatur impendi. Et Catholicam Divi Augustini doctrinam vellens, qua totum gratia tribuere solet; cum responderimus, inquit, totum plane gratia est, sed omnibus eam offert atque ingerit ad salutem omnium conditor atque redemptor: ad hæc illi longe a pietatis tramite recedentes, respondere præsumunt: non eam salvator omnibus dedit quia nec pro omnibus mortuus est. Ecce quod supra diximus, omnibus gratiam dari volunt, eo quod pro omnibus Christus mortuus sit: cujus contrarium Faustus omnesque Semi-Pelagiani Augustino & Catholicis invidiose tribuerunt. Et rursum alibi: *Illud melius à nobis poterit dici (totum scilicet esse*

^A solius gratiæ) qui non in partem, sed in totum genus humanum gratia beneficia satemur extendi. Et Massilienses apud Prosperum: Ideoque omnem hominem ad credendum & ad operandum divinis institutionibus admovent ut de apprehendenda vita aeterna nemo desperet, cui voluntaria devotioni remuneratio sit parata. Ex quibus manifestum est omnibus omnino Semi-Pelagianis duo ista communia fuisse dogmata & veluti cardines totius erroris quod Deus generali quodam proposito, quantum in se est, vellet omnes omnino homines salvos fieri, & quod consequenter in omnes omnino gratiam suam indifferenti quadam bonitate profunderet, qua possent si vellent ad salutem salutisque remedia omnibus propolita pervenire.

Epist. 1. c. 3.

Prima gratia generalis Massiliensium est doctrina & Evangelij prædicatio & cur quibusdam subtrahatur à Deo.

CAPVT QVARTVM.

SED quænam sint illæ gratiæ generales, quas omnibus dari statuunt, non perinde apud omnes extra controversiam est.

In primis igitur indubitatum esse debet, eos admisisse gratiam institutionis divinæ seu doctrinæ, qua fidem suam & salutem homines Deus docet ac suadet. Hoc est enim quod Massilienses paulò ante apud Prosperum dicentes audivimus: *Omnem hominem ad credendum & operandum divinis institutionibus admoventi.* Sub hac gratia omnem doctrinam & suasionem adeoque legem ipsam & in primis prædicationem Evangelicam complectuntur, per quas Deus homines ad salutem gratis vocat.

Hinc eos teste Prospero, in regnum prædestinatos

^A asserunt, quos gratis vocatos dignos futuros electione præviderit. Et apud Hilarium multa scripturæ testimonia ab Augustino prolata ad id referunt, ut ex his eam gratiam accipiant commendari, qua unusquisque post voluntatem iuvatur, ad ipsam vocationem que præstatur indignis. Et Augustinus de se testatur eandem se gratiam gratuita vocationis sive prædicationis similiter admisisse, cum similiter ut Massilienses erraret: *Neque enim fidem, inquit, putabam Dei gratia præveniri ut per illam nobis daretur, quod posceremus utiliter, nisi quia credere non possemus, si non præcederet præconium veritatis.* Ecce cum Semi-Pelagianis errans tam necessariam gratiam prædicationis esse putat ut sine illa credere non possemus. Nec mirum quia ut alibi tradit:

ANIMA